

Referat til Folketinget		Dato: 28. april 2005
UDENRIGSMINISTERIET		MILJØMINISTERIET
J.nr. 46.C. 49-13		J.nr.

**Referat fra 13. session i FNs Kommission for Bæredygtig Udvikling (CSD 13)
den 11.-22. april 2005**

Resume:

På trods af modstand fra bl.a. USA og visse udviklingslande lykkedes det efter pres fra specielt EU at få vedtaget en forhandlingstekst om de mest centrale emner relateret til CSD 13's fokus på vand, sanitet og menneskelig bosættelse.

Igennem forhandlingsforløbet understregede amerikanerne ikke overraskende vigtigheden af partnerskaber og forsøgte generelt at undgå, at der blev lagt for meget ansvar på regeringerne. Udviklingslandene fokuserede hovedsageligt på behovet for øget finansiering til projekter indenfor vand, sanitet og menneskelig bosættelse samt generel kapacitetsopbygning. EU lagde bl.a. vægt på udarbejdelse af nationale planer og prioriteringer som et nødvendigt grundlag for udviklingen i de tre områder og donorfinansiering samt at give et substantielt input til det kommende 2005 Topmøde, hvor der gøres status over implementeringen af 2015 Målene.

Baggrund for Kommissionen om Bæredygtig Udvikling

Som et resultat af Rio-konferencen i 1992 blev der vedtaget en handlingsplan for miljømæssig bæredygtig udvikling (Agenda 21). Med det formål at følge op på beslutningerne fra Rio blev CSD nedsat samme år. Ministre og embedsmænd har siden mødtes en gang årligt i CSD for at fremme implementeringen af Agenda 21. Målsætningen med Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling i Johannesburg i 2002 var et forsøg på at omsætte målsætningerne om bæredygtig udvikling til mere konkret handling. På den baggrund vedtog topmødet i Johannesburg en omfattende implementeringsplan. For at effektivisere arbejdet i CSD vedtog kommissionen i 2003 et flerårigt arbejdsprogram med to-årige cyklusser, hvor første års møde er et møde der gør status og vurderer udfordringerne indenfor cyklussens hovedtemaer. Det andet års møde følger op ved at vedtage konkrete politiske anbefalinger. Den 13. samling afslutter den første to-årige cyklus, der har haft fokus på vand sanitet og menneskelig bosættelse.

De relevante internationale mål i forhold til vand, sanitet og menneskelig bosættelse er 2015 Målene og Johannesburg målene om halvering af andelen af mennesker uden adgang til rent drikkevand og basal sanitet og målet om inden 2020 at sikre en betydelig forbedring af mindst 100 mio. slumbeboers livsvilkår. Dertil kommer målet om, at der

skal udarbejdes planer for integreret vandressourceforvaltning og vandbesparelse i alle lande senest i 2005.

2

Ministerdelen af CSD 13 den 20-22. april 2005

Ministerdelen af CSD 13 fandt sted fra den 20.-22. april 2005. Udviklingsminister Ulla Tørnæs og Miljøminister Connie Hedegaard repræsenterede den danske regering på mødet. Udover deltagelse i de officielle forhandlinger havde de danske ministre hver især en række bilaterale møder med tilrejsende kolleger, repræsentanter for relevante FN organisationer, NGO'ere mv.

De danske ministre og andre repræsentanter for EU-landene lagde blandt andet vægt på at CSD 13 skulle levere et klart indspil til FN-Topmødet i september 2005, hvor der skal gøres status for gennemførelsen af Årtusindeerklæringen og de såkaldte 2015 Mål. 2015 Målene opstiller konkrete målsætninger for det internationale samfund om bl.a. fattigdom, miljø, uddannelse og sundhed. Fra dansk side blev det i den forbindelse understreget, at de internationale miljømål, herunder målene på vand, sanitet og menneskelig bosættelse, er væsentlige i sig selv at få indfriet og at de også spiller en vigtig rolle i forsøget på at realisere andre centrale 2015 Mål. Hertil kommer, at målene fra Johannesburg bør integreres i 2015 Målene. Mange ministre fra udviklingslandene understregede behovet for målrettet finansiering og øget bistand til vand, sanitet og menneskelig bosættelse. USA lagde blandt andet vægt på, at bistanden primært skal være med til at skabe bedre betingelser for private investeringer, i høj grad bør gives gennem frivillige organisationer og i større omfang bør målrettes de udviklingslande, som lever op til principper om god regeringsførelse og institutionelle reformer.

Hovedemner i forhandlingerne

Følgende emner spillede en dominerende rolle i forhandlingerne:

CSD's bidrag til 2005 Topmødet i September

CSD har mandat til at komme med input til 2005 Topmødet og der var inden for EU enighed om vigtigheden af et ambitiøst indspil fra CSD 13. Der blev opnået enighed om, at konklusionerne fra CSD 13 skal sendes til FN's Økonomiske og Sociale Kommission (ECOSOC) som CSDs bidrag til 2005 Topmødet. Det lykkedes at få de væsentligste dele af EU's substantielle pointer integreret i forhandlingsteksten, der i blandt det vedvarende og hastende behov for handling for at leve op til de internationale målsætninger, herunder 2015 Målene og understregning af, at 2015 Målene og målene fra Johannesburg er komplementære og derfor må behandles på en integreret måde.

Integrerede vandressourceplaner

Det er almindeligt anerkendt at udarbejdelsen af integrerede vandressourceplaner er afgørende for at sikre en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af vandressourcerne. På Verdenstopmødet i Johannesburg i 2002 blev der vedtaget en målsætning om, at alle lande skulle udarbejde sådanne planer senest i 2005. Dette mål kan ikke nås af alle lande. I konklusionerne understreges det med styrke, at landene nu må skabe fremdrift i forhold til opnåelse af 2005-målet om integreret vandressourceforvaltning og at den tekniske og finansielle bistand til nationalt ejede integrerede vandressourceplaner må intensiveres. Der henvises i teksten til at der ved udarbejdelse af planerne skal tages hensyn til økosystemernes kritiske rolle.

På baggrund af pres fra primært Danmark og EU lykkedes det samtidig at få vedtaget, at planerne, udover at bygge på nationalt ejerskab, også skal omfatte sociale, økonomiske og miljømæssige aspekter af vandressourcerne.

3

Monitorering og opfølgning

På CSD 13 skulle der for første gang vedtages en opfølgningsmekanisme efter at CSD's nye arbejdsprogram blev vedtaget i 2003. Der var imødeset hårde forhandlinger om emnet, idet der var bred enighed om at resultatet vil kunne skabe præcedens for de efterfølgende CSD-cykluser. EU og Danmark arbejdede for en konkret, ambitiøs og fremadrettet mekanisme for monitorering og opfølgning som kunne kobles til monitorering af 2015 Målene. G77 støttede ideen om monitorering, men var nervøs for yderligere rapporteringskrav. Amerikanerne var skeptiske overfor yderligere opgaver for CSD og ønskede en uformel opfølgningsmekanisme.

Det var specielt vanskeligt at opnå enighed om styrket evaluering i FN regi, men til slut blev der enighed om en opfølgningssession, og en – om end frivillig - mekanisme til monitorering af fremskridt i arbejdet med at sikre en bæredygtig udvikling. Det forstærker den eksisterende monitorering af 2015 Målene og sætter en god præcedens forud for de komplicerede forhandlinger om bl.a. energi og klima på den næste CSD cyklus i 2006-7.

Integration af beslutningerne om vand, sanitet og menneskelig bosættelse samt nationalt ejerskab.

Konklusionsteksten reflekterer endvidere et dansk ønske om integration af beslutningerne på de tre områder vand, sanitet og menneskelig bosættelse, og lægger dermed grunden til øget synergi i konkrete initiativer. Nationalt ejerskab og vigtigheden af, at de internationalt fastsatte mål integreres i nationale fattigdoms- og bæredygtighedsstrategier er også gengivet i teksten.

Kommissionen for Bæredygtig Udvikling vil på sin 14. og 15. samling i 2006 og 2007 fokusere på energi, industriel udvikling, luftforurening og klima

